— НАША СИЛА В НАС САМИХ —

СТРІЛЕЦЬКІ ВІСТИ

VETERANS NEWS

Орган Української Стрілецької Громади в Канаді

— РЕДАГУЄ КОЛЄГІЯ —

АДРЕСА: BOX 2121. WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Рік II. Ч. 4. 30. КВІТНЯ 1931. WINNIPEG, MAN., APRIL 30th. 1931 Vol. II, No. 4.

Інж. Дм. Андрієвський

НАПРЯМНІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ ЗА КОРДОНОМ*

Ми мусимо відмежувати справу пропаганди від практичної політики. Бо коли метою української пропаганди є довести чужинцям факт існування України як нації, та наявність всіх випливаючих з того факту висновків, як культурна самостійність і політичні змагання і то на всіх українських землях, то українська політика на міжнародному терені в той час мусить, сираючись на відповідній пропаганді, шукати практичного попертя, чи признання змагань українського народу та узгіднення цих змагань зі сторонніми чинниками.

З уваги одначе на це, що вже сама українська національна ідея криє в собі політичні постуляти, годі точно відмежувати пропаганду від політики. Що більше правдива національна пропаганда мусить узгляднити постуляти національної політики та старатися цій останній не пошкодити. В кождім разі можна встановити демаркаційну лінію між першою а другою, ствердивши, що до політики належить практичне розвязання і переведення в життя питань, які раньше ставить підготовляє пропаганда.

Нище подані вихідні точки нашої пропаганди, встановлені на основі дотеперішньої діяльности широких кол українського громадянства, малиби спиратися на таких основних політичних заложеннях, які вже сьогодня є загально зрозумілі і загально поширені:

1. Український нарід творить одну неподільну і суцільну націю, свідому своєї відрубности від сусідніх народів.

2. Основою і окончною метою українського національного руху є створення самостійної української держави, яка має обєднати в собі всі національні терени.

3. Сучасний поділ України між чотири чужі держави, як рівнож сучасний хаотичний стан Сходу Европи є тимчасовим і мусить раньше чи пізнійше зникнути.

---

*Пропаганда української справи межи чужищями, це один дуже важний політичний засіб в змаганню за визволення українського народу.

Щоби пропаганда була успішна треба її вести пляново і одноцільно. Треба, щоби люде, які мають змогу вести пропаганду, представляли чужинцям однаково ті самі справи, бо суперечности в цих справах не лише не можуть принести успіху, але можуть спричинити шкоду.

Тому подаємо повищу доповідь:

STRILECKI VISTY — VETERANS NEWS

a monthly Journal Published by the Ukrainian Veterans Ass'n in Canada
at 382 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

Edited by Paul Shulha

And Printed by the People's Press Co.
at 155 McGregor St. Winnipeg, Man.

Річна передплата $1.00 — Поодиноке число 10 центів.

4. В своїм змаганню до визволення Україна протиставиться Московщині, як взагалі цілому азійському Сходові та шукає наближення і то так культурного, як політичного до Західної Європи.

5. Справа Західно-Українських земель, що опинилися під Польщею вяжеться щільнійше зі справою Великої України під радянським режімом. Порушування перед чужинецькою опінією першої активізує цілу українську проблему, повязання знов другої з першою надає останній міжнародньої ваги та значіння.

В справі Великої України наша пропаганда на міжнародньому форумі повинна поширювати факт відрубности Радянської України від Росії та підносити його, пояснюючи його як здобуток самого українського народу, разом з цим треба підносити небезпеку чеховного імперіялізму та московського централізму, що змагаються знищити цю відрубність практично і юридично. Рівночасно повинна вона зазначувати, що ці змагання Москви зустрічають спротив цілого українського народу, що більше, навіть українських комуністичних кол та радянського уряду на Україні. Треба зазначити з натиском боротьбу населення з московським гнетом, розкриваючи державно-політичний зміст цих подій, які відбуваються на Великій Україні.

Економічну політику совітів на Україні треба трактувати, як кольоніяльну і підносити при цій нагоді чинний спротив населення і урядових радянських кол на Україні проти цієї політики. Педеводження совітами індустріялізації України уважати недостаточною і вказувати на занедбання розбудови легкого промислу. Рівно-ж треба критикувати аграрну політику, т. зв. колективізації, яка коштує український нарід богато жертв. Відзначати успіхи Українців так в ділянках матеріяльної цівілізації, як теж духової культури, але пояснювати їх, як наслідок боротьби і змагань українського народу, а не як заслугу радянського режіму. Треба дальше підносити глубокий соціяльний і політичний здвиг на В. Україні, спричинений революцією та большевицьким панованням. Той здвиг виключає всяку можливість реставрації соціяльних відносин, чи політичних систем минулого. Тревання большевицького режіму на В. Україні пояснювати річево, а не заспокоювати публичної й чужої опінії надією на скорий неминучий упадок большевизму. **Стверджувати необхідність чинної боротьби з ним та вказувати, що найпевнійшим способом повалення большевицької влади є підтримування на самих теренах бувшої російської імперії національних рухів. Організування чужої , а з окрема польської інтервенції і підпирання російської імміграції лише скріпить большевизм.**

На Україні совіти дуже загрожені національними змаганнями населення; національна революція є там неминуча. Як вислід цієї революції мусить повстати самостійна українська держава. Природними союзниками Українців є сусідні народи, як Грузини, Козаки, Білорусини, а дальше Литовці, яких будуччина у великій мірі є залежною від цього, чи Україна буде сильною державою. Українська держава є дальше в інтересі цілої Европи, бо вона увійшовши в систему европейських відносин доповнить її економічно і зісилить політично.

Відносно Західних Земель, то Галичину, Волинь, Холмщину треба в міжнародній пропаганді представляти, як західні провінції одної Великої України. Їх вага як цілої Української проблеми полягає в цьому, що там національна свідомість є вже сильно розвинена, якгеж в цьому, що ті землі вяжуть Україну зі Заходом,

без яких Україна є відтята від Европи і відкинена на схід.

Сучасне посідання Західних Земель Польщею уважати окупацією, опертою на насильстві і підбою цих земель. Включення українських земель в склад польської держави, зовсім не скріплює цієї останньої а навпаки її ослаблює і не дає Польщі змоги не тільки нормально розвиватись, а на світ як слід організуватись. Українці з тим насильством ніколи не помиряться і будуть дальше з польським насиллям боротися. Українська пропаганда мусить освітлювати акти цієї боротьби і пояснювати чужинцям її політичний зміст.

Економічна господарка Польщі на Західних Землях є наскрізь грабіжницька, та збільшує злидні та невдоволення населення. В своїому відношенні до Українців, то Польща нічим не ріжниться від совітів. Не є виключена навіть тайна угода між цими двома противниками самостійности України. Така політика Польщі становить небезпеку для цілої Европи, бо вона ослаблює антибільшовицький фронт.

Польща не всилі бути теж сторожем Европи на Сх. Европи. На це вона за мала і їй бракує політичного розуму. Саме Україна є покликана до цього, щоби забезпечити на Сході Европи політичну рівновагу. Тому Польща мусить бути назад введена в її природні етнографічні кордони і лиш тоді можна буде говорити про управильнення відносин на Сході Европи. Треба дальше підносити органічне повязання Західних Земель з цілою Україною і то у всіх напрямках і у всіх ділянках. Заінтересованість західними землями на Рад. Україні треба пояснювати не політикою радянського уряду, а тільки симпатією самого населення, в якому є широко розвинене почуття єдности.

Взаїмовідносини України з закордоном мусять бути теж узгляднені в українській пропаганді. Треба підносити зближення між Україною і Заходом, відзначати відвідини чужинцями нашого краю і Українцями із закордону. Вказувати на ті справи і на ті ділянки, які можуть зацікавити чужинця, підносити поодинокі факти виявленого інтересу до української проблеми окремими народами, подавати відомости про життя і діяльність Українців за кордоном, а зокрема факти діяльности і звязків нашої імміграції в Европі і за океаном.

Відносно українських земель, які находяться під Румунією і Чехословаччиною, то треба подавати до відома факт істнування українського національного руху на тих землях і свідомість самого населення приналежности до одної нації.

Взагалі в українській пропаганді треба придержуватись цього, щоби нікого не просити ласки, а вказувати на факт зросту сили української нації і на те, що українська нація в майбутньому стане важним фактом на Сх. Европи. Не треба по кликатися на абстрактні принципи, засади гуманности, але на право й обективну потребу, уникати плаксивого тону, але задержувати гідність і гордість. Перед чужинцями не входити в дискусії з іншими українськими угрупованнями, бо це справляє прикре враження. Натомість старатися позитивними твердженнями і наведенням фактів виказати правильність тих тез.

М. Цар.

УКРАЇНО!

Україно! Україно!
Нам рідная мати,
Коли скінчать над Тобою
Враги ся знущати?

Коли вони перестануть
Твою кровцю пити?
Через них Тобі Вкраїно
На світі не жити.

Ой жий люба Україно
Тай нам на потіху,
Та най ми ся не волочим
По під чужу стріху.

Бо ми Твої сини рідні
Ти нам рідна мати,
Ми за Тебе Україно
Готові всьо дати.

Ми повинні як оден
Рука в руку стати,
І з нашої Вітчиноньки
Ворогів прогнати.

Ану браття як оден
До купи зєднаймось,
І за рідну Україну
Хоч й життя віддаймо.

26. II. 1931.

В. Коссар.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД А ВІЙСЬКО

Не пригадую собі точно, однак думаю що це могло бути не пізнійше як в першій половині місяця падолиста р. 1918. В нашому північному галицькому повіті було скликане перше всенародне віче, котре мало на ціли зясувати українському громадянству положення творячоїся нашої української держави на землях бувшого австрійського цісарства. Вічеві бесідники поставили були собі за ціль представити значіння власної держави для українського народу як такого і для кождої одиниці нашого народа з окрема — як також і пригадати обовязки наші супроти творячоїся держави З.О.У.Н.Р. (Західної Области Української Народної Республики.)

Народу зібралося поверх тисячів десять. Мущини в силі віку, парубки, сивоволосі старці і на диво велика маса жіноцтва ріжного віку. Думаю, що межи жіноцтвом переважали матері синів дорослих, молоді замужні жінки, а в кінці старші дівчата.

Третим з бесідників виступив представник війська. Говорив про конечність скорого творення української армії, яка одинока може оборонити нашу молоденьку державу від ворогів, котрі по кількадневім проголошенню, гурмою почали йти на нашу землю. Жадав від українського громадянства високого почуття патріотизму, великої жертвенности і самопосвяти. Жадав від української жінки великого чину.

"Виряди завтра українська мати своїх синів, виряди завтра українська жено свого мужа, виряди завтра українська дівчино свого хлопця любимця — і скажіть їм Ви, українське жіноцтво, що завтра вони мають стати вже в ряди нових бойовиків і спов нити свій довг супроти вітчини, яка народилася".

По тих словах понісся з грудей жіноцтва плач. Захвилювалося ріжноманітне цвіття пестрих кольорів ноші українського жіноцтва і у воздусі знялися плач і ридання... Цей плач і ридання щей сьогодні я чую як прийде на згадку ця хвиля першого українського всенародного віча. Він цей плач ще троха був би потряс і мужеським полом...

Бесідник говорив дальше:

"Не плачте українські матері, жінки і дівчата. Ви не повинні сьогодня позволити сльозі зросити Ваші очі. Ви не повинні Вашими сльзями завдавати сум і біль борцям за Україну.

Коли Ви від 1914 р. посилали своїх найдорощих у кровавi бої за чужого цісаря і за чужі інтереси — тоді в той час Ви могли плакати. Ви мали право плакати за своїми синами, мужами, татами і легінями, бо они йшли ляти свою кров за чужі нам інтереси. Але сьогодня, коли Ви маєте виряджати їх на те, щоби захистили Вас, Ваше українське село, Ваше українське місто, Вашу українську державу і всей наш український народ — сьогодня Ви не смієте плакати! Сьогодня чи завтра Ваше послідне слово до нового борця повинно звучати: "Не забудь, що найвідважнійші рідко гинуть. Не забудь, що борешся за українську землю — нарід—державу і будь героєм. А як не вернеш, то в горю нашім буде ясніти наш образ України за котрої волю і добро згинув Ти".

Ся подія належить сьогодня вже до історії. А все таки вона віджила у моїх згадках тепер.

Я мав нагоду бути на стрілецьких сходинах одного з Гуртків, який знаходиться на фармах. І на тих сходинах — майже 13 років пізнійше згадав я це всенародне віче в р. 1918. А причиною цього була ось слідуюча подія.

Оден старший добродій, який довгі, довгі літа живе в Канаді, а котрий як гість був на тих сходинах, сказав пропамятні слова. Його завваги були так влучні і так правдиво підхоплені, що вони на всіх присутних зробили велике незатерте вражіння. Говорив з него великий український патріот, який глядить практичними очима на події, які він переживає і глядить в будучі наші дні прямо в вічі. Він сказав прибляизно таке:

"Наш нарід має неначе вроджену нехіть до війська. Як згадаєш у нас слово військо, вояк, війна, то люде неначе бачать чи чують щось такого, від чого треба триматися здалека. Вправді ми дуже гарно потрафимо співати військові пісні, пісні про стрілецтво, пісні про козаків — але співати лиш. Ми також радо і дуже часто співаємо пісні, в котрих йдемо на "смерть і муки", — ми ще частійше співаємо як то ми готові "душу і тіло положити за нашу свободу" — але це лиш в піснях. Колиж прийде до серіознійшого діла, то справа представляється в трошки иншому світлі.. Чому це воно так, а не інакше?

Чи може тому, що наш нарід знав довгі віки лиш військо "цісарське" або "царське". Чи може тому, що українському сині нові приходилося звичайно богато зла і лиха зазнати в тих чужих військах? Чи може тому, що над нашим братом знущалися при війську, де володіла чужа йому мова? Де-ж глядіти того, що наш нарід з таким недовірям та страхом ставиться до того війська, до котрого йшов його син, та з таким плачем і риданням виряджали його всі односельчани поза межі свого села і працалися з ним неначеб він йшов на певну смерть. Чи може длятого, що всі "старші" в чужім війську були люде не його крови і кости?

Богато може знайдеться таких питань, але все-ж таки нічого не може оправдати тої "нехоти до війська" у нашого народа, навіть до часу великої світової війни.

Бо шукаючи оправдання в часі наших визвольних боїв, або пізнійше в часі визвольної боротьби до **нинішнього дня**, нема мови.

А все-ж таки причина "нехоти до війська" є і мабудь коріння цего зла лежить десь глибше.

Чи в народі нашім було подбано хоче в малому про відповідне виховання? Чи українська література та українські часописі відповіли своєму виховавчому завданню відносно військовости? Чи наші родичі в довоєнних і по-воєнних часах подбали хоча в малому, щоб їх діти віддалися воєнному ремеслу і стали свого рода знатоками його?

Знаємо, що на такі питання "миролюбиві" всезнайки наші знайдуть скору відповідь: якжеж було можна нам розводити ся над такими гадузями знання, знаходячися під чужим панованням (австрійським, царським, польським, большевицьким, чеським та румунським)? Ми-ж не могли цего чинити, але зато ми дбали, щоб родичі давали своїх дітей до шкіл і образували їх на адвокатів, професорів, священників і часом докторів..."

Справді воно так і виглядало до довоєнних часів. Боже борони, щоб хтось з українських синів був відважився піти по скінченню середньої школи до університету високої військової школи або до військової академії. Вправді не богато родичів могло спромочися на висилку сина до військової школи, але все-ж таки часть їх могла це зробити. Но ніхто цего не зробив, бо думав, що військового образования потреба лиш пануючим націям. А коли вже хтось вислав свого сина до так званої кадетської школи, то чинив це май же з мусу, бо мовляв, не знав, що з тою дитиною зробити. Але і це було в Українців рідкістю про яку можна було почути в ряди годи. Загально говорячи у нас ніхто не був заінтересований в питанню фахового військового образования. Але може це дасться оправдати (як що взагалі о тім може бути мова) до часів передвоєнних. Бо чи був між нами такий смільчак, що перед вибухом світової війни міг сказати: за кілька років прийде хвиля, в котрій український нарід зможе добути свою державу? Думаю, що таких смільчаків не було богато.

Але це все було до війни.

Затяглася світова війна. Прийшли роки 1917—1920. Ми мали свою армію, ми мали свою державу. Ми все програли. А чи в тій нашій історичній програній не мало велике значіння власне питання фахового військового образования? Брак образованих військових провідників - командантів виказав був потребу запозичення таких фаховців від инших народів. Це всі знають...

А як ми поставилися до розвязки цего питання по програній нашій війні?

Вже 13 років минає. Правда тяжко жадати від тих, котрі поділили між себе українську землю, щоб вони образували будучих наших військових провідників. Вони учать нашу молодь на добрих вояків, які стріляти будуть вміти і будуть творити так звану "масу". Навіть дають о-

бразовання підстаршинам і старшинам, які можуть пізнати ведення боєвої одиниці, якою є сотня... але не вище і не більше

Про це вище і більше, виходить мусимо постаратися ми самі, як що справді ми позбулися нині цеї наївности, що "визволимо" Україну при помочі петицій-меморіялів, політиковання в своїх рядах, розбирання ізза особистих передупереджень ріжних хосенних українських орґанізацій і т. д. і т. д.

Ті, що в краю, ті не можуть думати про це вище більше. Там ворог стоїть на сторожі їх починань. Там образовання таке може бути лиш таємне (але мимоходом кажучи і тут свої рідні "помагають"). Остає нам наша іміґрація, яка опинилася на вільних землях Америки і Канади. В нинішних відносинах лиш заокеанська іміґрація може дати тих фахових військових людей. Горожани українського походження Америки і Канади є в тому щасливому положенню, що можуть своїх синів посилати до найвищих військових шкіл, так, як вони це роблять, коли хочуть, щоб їх сини вивчилися на учителів, професорів, адвокатів, лікарів то що.

А чи богато наших синів учиться в тих школах? Думаю, що в Канаді нікого там нема з Українців, а в Америці також ні.

І по що так сердечно богато говорити про "визволення" з кайдан. Коли ми "практичні люде" на вільній землі Америки не беремо річ з практичного боку, а тратимо нашу енерґію на річи далеко меншої ваги. А чому наші українські часописі Америки і Канади не знайдуть у себе кусника місця на присвячення таких і подібних справ.

Чому у нас і на цілком невинний відрух стрілецтва кидається болотом і вмовляється в публику, що вони мовляв мають "ще свої шери в большевиків, шаповалівців, гетьманців і т. д., що вони самі не знають, що вони є і до чого вони прямують". Така збруя має звичайно два кінці... і тому думаю є небезпечна і для властителя її.

Чому наші провідні люде на своїх частих публичних виступах ні разу не узнали за відповідне порушити це питання, якеб могло вплинути на молодь і на родичів. Чи військова справа не лежить в їх кругу ділання, або чи вони уважають, що це не належить до їх "програми".

А все-ж таки цей добродій на "глухій провінції", коли мені приходилося чути з його уст ці слова — показав, що є у нас на заокеанській іміґрації люде, що думають серійозно про наше будуче.

Дай нам таких богато — а сміло будемо глядіти в майбутнє.

Саскатун, 25. березня 1931.

А. Заяць

УПАВШИМ БОРЦЯМ

Тюремні мури,
Глухі понурі...
А в мурах тих дожидають смерти,
Борці за волю України-Неньки.

Тисячі таких борців проклинає долю,
Що не в бою з крісом в руках в полю,
А в тюремних гидких мурах
Судилось вмерти на ляцьких тортурах.

Вільного духа борці вони,
Що ставлять волю і добро України
Понад всі роскоші цего світа
Понад життя і молоді свої літа.

Брязь, стук, упав замок,
Та з келії на смертний танок
Виводять ляцькі гієни
Борця за волю України.

І вивели його в подвіря,
Закутого в кайдани мов звіря,
І поставили його під муром
Борця, що друзі звали Буй Туром.

Стоїть сміливо бойовик
Лякатись смерти він не звик
І віщим духом палають його очі,
А уста проносять слова пророчі:

"Прокляті будьте ви кати,
Що зрабували наші землі і хати,
Но тисячі борців підуть до бою,
І виборять Україні - Ненці Волю".

Пронісся приказ — почувся свист,
І повалився бойовик мов скошений лист
Но тисячі борців підуть до бою
І виборять Вкраїні - Ненці Волю.

Судбури в січні 1931.

П. Ш.

ДО ДАЛЬШИХ ВИСНОВКІВ

(З приводу статті "Не повторяймо старих помилок", "Сурма" лютень 1931)

Памятаймо слова великого італійського політика Кавура: "**Дипльоматія не може змінювати положення народів, вона може леґалізувати готові факти**".

Національні революційні події минулого року на Західних Землях України зворушили до здвоєної активности українську іміґрацію европейських і американських континентів. У визвольній боротьбі українського народу на корінних українських землях припав на нашу українську іміґацію також великий обовязок. Факти визвольної боротьби треба розголошувати масовою протестаційною акцією. Треба представити перед народами світа серед яких відносин живе український нарід на своїх землях відданих міждержавними договорами нашим відвічним ворогам. Не лише ці відносини спричинюють як раз безпосередню боротьбу проти наїзників, але також воля освободитись і бути вільними. Ціллю боротьби є створення Сам. Соб. Укр. Держави (С.С.У.Д.)

Як вже переконав нас довголітний досвід то до цеї пори "імущі власть і силу" держави світа зовсім не звертали уваги на національну і соціяльну справедливість і гуманність, але в першій мірі руководилися своїми власними інтересами, а не справами поневоленої нації. Українська справа зробила заінтересовання у держав світа до тої міри, наскілько український нарід виказав доконаними фактами свою реальну силу. Зовсім ясний і зрозумілий висновок: "**дипльоматична акція, це послідовний та другоно пляну чинник, котрий тільки може леґалізувати готові факти**". Без минулорічної революційної активности УВО наша пропаґандивна акція у формі протестів і петицій до Ліґи Націй і других держав не малаб найменшого змислу. Рівнож і осягнення повної самостійности мусить йти тою самою дорогою. Дійсною військовою своєю силою мусимо здобути самостійність для українського народу, створити С.С.У.Д., а тоді доперва певно наступить признання її (леґалізовання) другими державами.

Як звичайно після старих українських метод українська суспільність замість станути одним фронтом проти ворога, пішла старою доріжкою "Отаманії". Полишім осторонь старокраєві партійки, котрі зі страху перед терором після правил "української рабської психіки" осуджували "саботажний рух", але пригляньмося "українським дипльоматам", котрим вже не грозив польський нагай.

По доконаних фактах в Галичині, українські орґанізації, котрі пособляли ділом революційній праці, взялися енерґічно одноцільним фронтом до акції протестів, взагалі до послідовної пропаґандивної праці тісно звязаної з активною визвольною боротьбою в Старому Краю. Також не заспали ті українські сторонництва, котрі стояли осторонь від УВО та від її акції. Замість однозгідного орґанізованого виступу у протестній акції почалися "перегони" на всі лади і способи, посипалися взаїмні лайки, та "підставлювання ніг". Жаден український лідер чи лідерчик не заспав. Ба! — не можна в таку пору спати, коли кипить та все біжить понад наші голови. І дивне диво, місто підносити успішну роботу, зачалися злобні критичні завваги та научні поради для УВО, зачались рівночасно "гоненія о патенти і монополі о провід в дипльоматично - протестаційній акції" з одної сторони, а з другої "холодно вижидаюче становище до УВО і її діяльности", "шкідливість саботажного руху", "прямі злобні напади на УВО прикриті гучною фразою радикалізму" (по сути річи нашквіль кількох осібняків в Америці) і т. д. Словом— зібрати всі матеріяли з української преси нам представиться в очах богато людців з прикметами "Дон Кіхота", а з уроєною манією "Наполеона". Підчас коли їм силою фактів, тому, що жиють на чужині припало тільки відіграти політичну ролю у визвольній боротьбі, а це пропаґувати ціль подій на рідних землях, спричинити признання ц і л и (створення С. С. УД) зразу публичною опінією других народів, поки прийде черга на переведення її в діло — вони розпинаються від великого крику, що "вони на чолі всего українського руху і без них жаден успіх неможливий.

Не діло в цім, щоби збирати у всенаці-

ональному врозумінню помилки іміграції взагалі. Кождий Українець на іміграції, котрий інтересується теперішними подіями в Старому Краю, знає про ті всі розбіжности, та неоден з нас дискусуючи цю справу боронить одну або другу сторону. Коли-б ми хотіли те все зрівноважити, прийшлобся розводити сварні та полеміку без кінця. Заключення вийшлоб таке, що наші національні сили до тої міри не сконсолідовані, щоби українська суспільність могла зрівноважити цю дісгармонію, та покликати поодинокі злобні чинники до відвічальности. Колиб наш нарід був до цеї міри сконсолідований, то ми вже булиб досі державною нацією. Бо гато критиків наших минулих визвольним змагань приписує нашу невдачу "отаманії", котра розбивала наші сили. Ті самі факти виринають тепер.

Нам лишається одно діло до сповнення. Дати кілька питань і думок до критичних висновків всього національного свідомого українського громадянства:

Чи може бути успішна взагалі яка небудь українська політична визвольна акція перед другими народами і державами світа, коли за нею не стоїть дійсна українська національна сила, коли наші дипльомати не докажуть фактами, що українські національні домагання є угрунтовані на реальній силі, котра бореться і буде боротися доти, доки не осягне цих домагань. Справа ясна: вперед ділами поставмо світ перед доконаними фактами наших стремлінь, а тоді дипльоматично легалізуймо їх. Вже нині ділом треба нищити окупантів українськ. земель, а словом ствердженим фактами переконувати світ, що наші домагання самостійности опирають на силі, а не на фразах. Все те входить в дійсну підготовку будучого легалізования створення Самостійної Соборної Української Держави.

Як активна визвольна боротьба в Старому Краю потребує сконсолідованої і добре організованої сили, так рівнож наша зовнішна дипльоматична акція повинна поступати згідно з тими самими засадами. Ці всі політичні концепції, котрі нехтують і навіть поборюють УВО як одиноький революційний актив, та хочуть тільки фразами будувати українську державність — не мають рації істнования. В біблійній історії читаємо, що жиди з великим криком обійшли сім разів довкола муру міста Єрихону і здобули його, не давши ані одного стрілу і не маючи ані одного жовніра втрати. Такі чудеса могли діятись тілько в жидів. В жадній иншій і в нашій історії такого не стрічаємо. Чи може такий самий плян мають наші політики, котрі відкидають та поборюють одиноку активну революційну організацію УВО, а тілько самим криком хочуть здобути українську державу. Цих політиків порівняємо до того циганчука, що сів на галузь і з великою завзятістю рубає її при самім пні, не знаючи, що як перерубає ту галузь, то впаде разом з нею на землю, та тоді він не буде міг навіть крикнути.

Для нас оден вихід: Всіма силами скріпляти в першій мірі активну боротьбу на Українських Землях, а відтак доперва готові факти використати для пропаганди української визвольної справи. Всяку "єрихонську концепцію". **опрокидуємо, та будемо поборювати її як "отаманію"**, котра наслідує "африканську гієну" і робить політичні маніпуляції на визвольнім українськім русі.

Щоби "не повтарялися старі помилки" і наше визвольне діло йшло успішно вперід прийдім до дальших висновків, та розмежуймо активну визвольну працю від "єрихонської концепції" полученої з всякого рода "політичними карієристами". Істнує для нас тілько оден український національно-революційний фронт, одно тісно звязане запілля, одностійна пропаганда акція на зовні. З твердим переконанням, що тілько доконані факти вирішать українську справу, поборюймо над скріпленням нашого національно - революційного фронту.

ОГОЛОШЕННЯ

Кооператива "КАЛИНА" пошукує рухливих кольпортерів, котрі занялибися розпродажею книжок видання Кооперативи Червона Калина у Львові. Кольпортерам дається значний опуст. По блищі інформації зголошуватись на адресу:

Кооператива "Калина"
Box 2121 Вінніпег, Ман.

З життя Гуртків

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ ЗГИНУВШОГО СТУДЕНТСЬКОГО КУРІНЯ ПІД КРУТАМИ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ

В неділю, дня 5-го квітня ц. р. Українська Стрілецька Грогада Гурток ч. 13. в Мус Джо, Саск. улаштувала святочний концерт в честь згинувшого геройською смертію в нерівнім бою з московською навалою студентського куріня під Крутами на Чернигівщині за волю України. Свято відбулося в місцевім Народнім Домі і викликало на присутну публику сильне враження, котра так численно прибула на концерт, щоби вшанувати геройську смерть молодих — шкільного віку — героїв української нації — той цвіт неньки України.

Цей святочний вечер в честь цвіту нашого народу відбувся в наступнім порядку з гарною і богатою програмою, котра складалася з хорових пісень під дерігентурою голови Укр. Стр. Громади Гуртка ч. 13. тов. Золотухи, як також деклямацій, соль і т. и. Вступне слово виголосив тов. Золотуха, який звернувся до публики, котра так численно прибула віддати пошану геройській смерти борців, зазначив, що в цей вечір ми повинні з жалем і сльозами на очах віддавати пошану поля глому цвітови київських шкіл так, як віддають своїм борцям другі культурні народи. При сім тов. Золотуха звернув увару Родичів на дітей, котрі своєю тихою по ведінкою і чемностю повинні віддати пошану для борців нашого народу.

Програма концерту складалася з двох частин:

І. Частина.

1. Реферат присланий Головною Управою УСГ — Т-ші А. Петровський і І. Дробко.
2. Дівчата заквітчують на сцені квітами могилу.
3. Заквітчали дівчатонька стрілецьку могилу — мішаний хор.
4. Мати Україна, декл., — дует пані М. Золотуха і Г. Савяк.
5. Ой там при долині, дует в супроводі скрипки пані Н. і М. Черниш.
6. З відродженням України, декл. десятьлітної дівчини Ев. Дропко.
7. Тихо, тихо, мандоліновий і скрипковий квартет п-ва А. Бельмас, Н. Бабіч, п-на О. Василишин і Т. Золотуха.
8. Ой зацвила черемшина, міш. хор.
9. Ой впав стрілень, дует, пані К. Вережан і Д. Сенків.
10. О Україно, мішаний хор.

ІІ. Частина.

1. Не пора москалеві і ляхові служить, мішаний хор.
2. Поляглим борцям, деклямація Н. Дібровський.
3. Ой орле, орле, дует в супроводі скрипки, пані Н. і М. Черниш.
4. Не забуду, деклямація С. Олійник.
5. На Вас діти, деклм. 11-літня дівчинка А. Стадник.
6. Віють вітри, сольо п-на К. Совяк.
7. Невідомому стрільцеві, деклм. шк. хл. Я. Миронюк.
8. Чорна рілля ізорана, сольо в супроводі скрипки п-ні М. Золотуха.
9. Про Перебийноса — мішаний хор.
10. Шкільним другам, деклмація власного укладу тов. С. Наливайко.
11. У чужині, деклмація п-на К. Совяк.
12. Я маю свій край, деклм. маленька уч. Рідної Школи М. Грегор.
13. Повіває тихий вітер, деклм. тов. І. Артимко.
14. Вечірний дзвін, сольо в супроводі скрипки п-на Н. Дібровська.
15. Калина, деклм. п-ні М. Золотуха.
16. Ще не вмерла Україна, мішаний хор.

Не від річи буде вернутись до початку програми, а іменно до реферату виголошеного тт. А. Петровським і І. Дробком. Присутна публика з запертим віддихом вислухала реферату та при кінці нагородила бесідників довгими оплесками. При кінці реферату промовець І. Дробко візвав присутних до повстання з місць і вшанування памяти тих борців, що в обороні своєї Батьківщини віддали, що мали найдорощого, а то життя.

По рефераті дівчата прибрали в цвіти уставлену на сцені могилу з хрестом, на якім виднівся напис: "Спіть про волю-долю сніть".

Обовяком нашого Гуртка є звернути у-

вагу на промову тов. В. Козака з Гуртка 7-го з Ріджайни, який на листовне запрошення прибув на концерт і виголосив реферат на тему: "Наше становище супроти Батьківщини і її ворогів". В своїм рефераті тов В. Козак в коротких словах згадав історичні події минулих часів, котрі відбувались на терені нашої Батьківщини. Згадавши наші минулі трагічні події порівнав їх з подіями других европейських народів, тай присутним стало ясно і зрозуміло, що український нарід будучи в таких невідрадних обставинах не впав на дусі, а дальше стремить до збудования своєї Самостійної Соборної Української Держави. А коли українському народові, будучи в таких несприятливих обставинах, не пощастило увінчати свій бажаний плян успіхом, то на це склалося богато причин. Коли подивимося на сторінки нашої історії, то побачимо, що ні оден нарід не боровся так довго з дикою азійською навалою, як український. Більше 300 літ дикі монгольські племена і другі сусідні народи пустошили українські землі. Більше як 600 літ український нарід в неволі, він не упав на дусі. Повищі слова тов. Козака зробили велике враження на присутних, котрим стало ясно, що український нарід як націю не всилі ніхто знищити. Дальше тов. Козак сказав, що ми повинні бути горді тим, що помимо тяжких часів, які ми пережили в нашій історії ми не впали на дусі і перенесли той хрестний шлях по якім заставила нас йти судьба і заховали до сьогодня свої найбільші цінности, свій національний скарб, а то: мову, пісню, музику, обичаї і звичаї аж до цего часу. Коли ми пережили такі тяжкі лихоліття, то ми твердо віримо в незломну силу української нації. Безсмертний нарід переможе в бою і встане местник із кровавих ран. Межи іншим тов. В. Козак згадав події світової війни, коли то і в наше вікопе заблисло сонце і гнічі підкреслив, що український нарід підчас великих подій революції в 1917 р доказав щось понад свої сили, будучи в таких тяжких обставинах, маючи на собі тяжкі кайдани рабства зумів в мить знова їх пірвати і на українській землі замаяв синьожовтий прапор волі і давно ожидана мрія батьків наших стала реальною дійсністю. В 1919 р. проголошено соборність України і заповіт Т. Шевченка сповнився. На українській землі залунав революційний гимн: "Не пора москалеві і ляхові служить". З жалем підкреслив тов. В. Козак, що так довго існувала Українська Держава, як довго лунали стріли гармат і скорострілів, котрі голосили по цілому світі Соборність України. Як затихли стріли гармат і скорострілів, замовкло знова по цілому світі слово Україна. Вороги, мов саранча, напали на молоду державу українського народу, котра не була ще так боєздатна, щоб могла дати опір ворогам і тому мусів український нарід заломитись. Не пощастило українському народові утриматись на здобутих позиціях своєї держави, то це не значить, що вже його цілком знищили і наше громадянство не повинно нарікати на провідників українського народу, котрі брали участь в проводі, як це у нас діється. Наколи візьмем за пример другі народи пр. Німеччину, котра була всеціло боєздатною державою і мала першорядну збройну силу, включаючи наймодернійші технічні винаходи, а помимо того під напором кількох ворогів нараз муселa упасти і признати перевагу ворогів. Фактом є, що Німеччина в світовій війні зломила карк і провідники Німеччини дрожачою рукою підписували понижаючі їх договори, та мусіли зречися великих надбань в користь своїх ворогів, але фактом є, що німецький нарід не сказав слова з пятном докору на адресу своїх народних провідників. А в нас що? В теперішних часах Німеччиною над котрою відніється знак питання хто она є? і що вона є? Гінденбург, котрий був змушений зректися своєї слави, став знова великим Гінденбургом, як був попередно, а ту силу, котру він посідає, той авторітет надали йому німецькі горожане: Коли порівнаємо ці два приміри, то безумовно треба сказати, що український нарід у цій визвольній боротьбі показав себе в ділі над звичайно героїчним і ми не повинні накидатися на своїх провідних людей, котрі в обороні національних справ стали з пятном докору за те, що вони не здобули бажаної нам мети, а навпаки повинні шанувати честь впавших борців і тих, котрі зістали в живих, так, як шанують другі культурні народи. В дальшій промові звернув тов. В. Козак увагу присутніх, що нашими ворогами є не тільки чужі народи, котрі загарбали нашу землю і стараються поневолити наш нарід, але також ворогами є ті одиниці з поміж українського населення, котрі своєю роботою помагають нашим ворогам в пануванню над нами, супроти яких ми повинні стати одним фронтом памятаючи слідуюче: 1. Не роби нічого такого, що далоб на шому ворогові користь. 2. Робити завсігди те, що наносить на кождому місці ворогові шкоду.

Між иншим звернув тов. В. Козак особливу увагу на минулі осінні події в Галичині, де кров пролита борців зродила нових местників, носіїв ідеї, котрі підняли знова високо прапор нерівньої боротьби проти ляхів, чим доказали ще раз грізне національне обличча наїздникам катам. Вони не можуть байдуже дивитися на поселення кольоністів мазурів на наших, зрошених нашими предками кровію — землях, на плянове нищення наших шкіл та кооператив.

Наколи нові местники виступили в обороні національних прав і не дозволяють дальше закладати польське ярмо на українську шию та привязувати до польських жолобів українське населення, то ми повинні бути горді і радіти тим подвигом нових местників. Вони не тілько словом, але і ділом доказують, що вміють по стояти в обороні свого народу і наложити життям за него, так, як Христос наложив життям за ціле людство. Вони доказали свій патріотизм жертвами крови, то нам, братам і синам України не треба на це дивитись з заложеними руками, а відгукнутись на їх поклик і принести в жертву моральну і матеріяльну поміч. Вони не жаліють свого життя, а ми не повинні жаліти свойого гроша.

Тов. В. Козак навів малий примір з визвольної боротьби Чехів. Коли бойовики Чехословаччини давали жертву крови, то іміґрація на чужині давала матеріяльну допомогу на засоби акції. Гідний примір наслідування.

На прикінці згадав тов. В. Козак і тих юродивих дітей, котрі гірше ляха розпинають Україну. Вони за охлапи з ворожого жолоба віддали всьо ворогам. Вони ще не переконалися, що прийде час, що вороги самі подякують їм за юдину роботу. А тоді що вони зі собою зроблять? Найвищий час, щоб ви вже раз нарозумнились і стали в спільні ряди оборонців Батьківщини.

Цілу промову тов. В. Козака присутна публика вислухала уважно та надгороджувала прамовця підчас промови гучними оплесками.

Укр. Стр. Громада Гурток ч. 13. в Мус Джо складає на цім місці свою щиру подяку тов. В. Козакові за його гарну промову. Сердечну подяку і братерське спасиб ігг складає управа Гуртка всім особам, котрі брали участь в концерті.

Обовязком Гуртка УСГ ч. 13. є скласти щиру подяку та побажати щасливих літ всему українському загалови в Мус Джо, що так численно прибули і віддали свій українсько - національний обовязок — честь поляглим молодим героям, які під українськими Термопілями-Крутами зложили своє молоде життя в обороні Батьківщини.

СВЯЧЕНЕ У ВІНДСОР, ОНТ.

Заходом Української Стрілецької Громади Гурток ч. 12. у Віндзор, Онт., котра міститься при тут. гр.-кат. парохії відбулося дня 13-го квітня 1931 р. "Спільне Свячене".

По вечірни о год. 8-ій відбулося посвячення пасхи. По посвяченню всі присутні засіли за стіл до спільного спожиття свяченого. Богато людей прибуло на то "Спільне Свячене". Було також богато членів і членкинь з "Січової Організації".

о.Колцун в своїй короткій але горячій промові візвав всіх до єдности і до спільної праці для добра укр. народу, а на при кінци сказав, що дай Боже, щоби на другий рік, ми Українці, святкували той Великий День на своїй вільній Українській Землі.

Потім голова УСГ у Відсор, Онт. п В. Гулевич подякував о. Колцуну за ті горячі слова, котрі припали присутним до серця.

Пан Гулевич згадав як то недавно наше українське стрілецтво, той український витревалий жовнір, боровся за свою українську землю, де він обходив той великий день в окопах, але не з таким смутком, не з таким прибитим горем, як ми ось тут нині, але веселий, бадьорний, хоч він був серед ріжних невигод, а веселий тому, що боровся за свою власну українську справу. І по довгій, а невдалій нашій боротьбі, наше стрілецтво опинилося по ріжних континентах світа, шукаючи кращої долі на чужій землі.

І тому ми тут на імміграції в Канаді повинні організуватися, повинні єднатися, повинні залишити всякі сварки та непорозуміння між собою, бо тільки через єдність і працю в організації дійдемо до кращої і ліпшої цілі, а то до визволення нашої Української Землі з під ярма наших окупантів. Такою організацією є Українська Стрілецька Громада і тому кожний, котрий ще не стоїть при тій організації повинен вступити в ряди тих, котрі вже стоять, ми повинні збільшити ті стрілецькі ряди так, щоби не було тут в Канаді Українця, котрий не належавби до УСГ.

Через таку працю і єдність, ми не будемо тут на чужій не рідній землі святкувати в такім смутку той Великий День, а веселі і щасливі, на своїй власній рідній вільній Українській Землі.

Потім забрав слово п. М. Гетьман, котрий стоїть при Січовій Організації. Він згадав давне наше минуле, завзивав до єдности і праці обох організацій і закінчив словами: "Хай живе єдність і активність ідейних людей".

По спільнім свяченім відбулися великодні забави як гаїлка і т. и.

Рівнож відбулася розігравка на яйце, з котрого прийшло також богато доходу. Всего доходу було 59 дол., з чого чистий дохід призначено на наших укр. героїв інвалідів і на боєвий фонд.

Сердечна подяка належиться всім тим, що причинилися і жертвували на се спільне Свячене, як рівнож за їх щиру працю, а особливша подяка належиться нашим панночкам, котрі дуже ревно працюють для добра УСГ.

Сердечна подяка всім жертводавцям, прихильникам і симпатикам Укр. Стрілецької Громади.

З великим жалем мушу згадати, що богато членів з УСГ не було присутних на так великім святі. Причин подавати тут не буду і не хочу, але лише згадаю, що як то оден з тих членів, котрі не були присутні, сказав одного разу на зборах УСГ у Віндсор таке:

"Буває зерно всіляке: добре, зле і ще гірше і межи зерном знайдеться кукіль і всяке инше, а щоби з того зерна вийшов добрий плід, то треба здорового зерна, а тим здоровим зерном є Українська Стрілецька Громада".

Недавно плекав то зерно, засівав його, щоби то зерно принесло добрий хосен і нараз перестав сіяти, перестав плекати його, хоч то зерно на далі таким самим по зістало здоровим, а навіть ще здоровшим, но чогось сівач перестав сіяти, перестав плекати його.

Отож сіймо то здорове зерно, плекаймо його, доглядаймо, а незадовго з того доброго зерна зберемо добрий і богатий плід, котрим то плодом є "Самостійна Соборна Українська Держава.

Стрілець.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 16-го квітня 1931 р. відійшов з наших стрілецьких рядів на вічний спочинок молодий ще стрілець **Антім Кисіль,** родом з Гущанки, повіт Збараж.

Покійний прибув до Канади 1928 року в марті, полишаючи свою улюблену дружину і свою маленьку дитинку, шукаючи кращої долі тут на чужині в Канаді. По довшій блуканині по Канаді прибув до Віндсор Онт., де дістав працю у Вокер Фандрі і працюючи через довший час простудився та по короткій недузі відій шов на вічний спочинок.

Покійний був активним членом Української Стрілецької Громади вже від довшого часу, а в Гуртку ч. 12. працював від самого його заснования.

Похорон відбувся в суботу дня 18-го квітня 1931 р. при великім здвизі народу. Співав хор Української Стрілецької Громади. Пращальну надгробну промову виголосив п. Г. Поворозник.

Пращай наш Друже і Товаришу. Не сповнились твої мрії так, як Ти собі бажав. Не довелося Тобі оглядати, не довелось Тобі тішитися своєю улюбленою дружиною. Не довелося Тобі оглядати своєї Рідної Землі вільною, так як Ти сего з цілого серця бажав, а довелось Тобі Друже, так молодим цвітом, тут на чужій земли лягти в сиру землю.

Пращай Ти наш Дорогий Друже і Товришу. Хай земля буде Тобі пером!

Стрілець.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД!

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ
за перше чвертьріччя 1931 року.

	з року 1930	Прихід	Розхід	Остає в касі
Інваліди	$540.42	$606.90	$1046.20	$101.12
Кооператива		145.98	74.48	73.50
Спілка	633.18	900.25	1420.17	113.26
Політичні Вязні	100.33	194.07		294.40
Брошури Спілки		248.90	36.49	212.41
Укр. ттр. Гр.	80.13	381.16	379.43	81.86
Ст Вісти		153.05	143.39	9.66
Книжики Ч. К.		161.45	100.00	61.45
Разом	$1354.06	$2791.76	$3200.16	$945.66
	$4145.82		$4145.82	

Вінніпег, Ман., 31. березня 1931.

Марія Ткачук

В АЛЬБУМ ЛЯХАМ

З нагоди відчиту виголошеного п. В. Козаком 1-го лютого 1931. в Народнім Домі в Мелвил, Саск.

У чужині проживаю
І думку думаю,
Боже милий, що то діесь
В нашім Рідним Краю.
Причепилась клята ляшня
Бідного народу,
Так їх манить людська кривда
Як пчолів до меду.
Нищить хати, нищить працю,
Бідний люд мордує,
Нарід вється з болю, з кривди,
Вна того не чує.
Бенкетує вража ляшня
На нашій землиці,
Щоб то вже раз закінчити,
То їй ані сниться.
Лиш тепер що розгулялась
Й не дума вступиться,
Забабрала руки в крові,
Й чим раз гірш казиться.
Мучить мужів, мучить батьків,
Усіх без виїмку,
Що аж тіло скатоване
Паде на долівку.
Не одного на смерть вбили
Ляхи кровопійці;
Зіли рідним дітям батька,
Зіли мужа жінці
Але вже час недалекий,
Ще дві три години,
Бідний нарід відплатиться
Проклятій гадині.

Польський капітан інформує послів в Оттаві

Недавно вештався по колюарах парляменту в Оттаві капітан Поляк, переконуючи англійських послів, що все те, що Українська Стрілецька Громада написала в своїм меморіялі є неправдою, ба навіть і шкідним для Канади.

ПРОТИАКЦІЯ ПОЛЯКІВ

Товариство польських ветеранів в Монтреалі видало книжку під заголовком: **Impartial Opinion of British Journalists on Recent Events in Poland**

поміщуючи в ній неприхильні Українцям статті в лондонській "Ди Таймс" з 12-го і 18-го грудня 1930. Книжечка носить дату лютий 1931., а розповсюджувати зачали її Поляки около 10-го березня 1930. Стараючись захитати переконання канадійської публики, що закиди Українців звернені на адресу Польщі є правдиві. Після відомостей Поляки роздали також по одному примірникові всім послам парляменту в Оттаві, що безперечно є наслідком критики і крику, що щось робиться через Оттаву, щоб помочи українській справі.

В СПРАВІ ВІДЧИТІВ І. М. КОВТАЛЮКА

В послідним часі вплинуло до Головної Управи Української Стрілецької Громади велике число листів з запитами чи п. І. М. Ковталюк, котрий їздив з відчитами в Саскачевані, а тепер їздить в Альберті, їздить з рамени Української Стрілецької Громади, Головна Управа Української Стрілецької Громади заявляє на цім місці, **що п. І. М. Ковталюк не є членом Української Стрілецької Громади і**

не може як такий їздити з відчитами з ра мени Укр. Стрілецької Громади.
Гол. Упр. УСГ

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

С.С. Судбури, Онт. Чи то правда, що представник УСГ виступав на листопадовім святі проти протестаційної акції, та як та справа малася?

Ніхто краще не розуміє як стрілець, що є дві річи у визвольній справі, які треба розріжняти. Перша, це запал і активна боротьба зі сторони українського народу, друга, це сторінка прихильности до визвольної української справи серед чужих народів. Коли представник УСГ на листопадовім святі в 1930 р. П. Шульга заявив, що нічого не поможуть паперові деклярації, протести і крик без активної боротьби, то кождий стрілець і кождий розумний Українець вповні погодяться з ним. П. Шульга говорив до Українців, а не до чужинців. Українці мусять зрозуміти, що не криком, а активною роботою здобудуть Самостійну Україну. І до сего взивав присутних громадян представник УСГ П. Шульга. Але ще й друга сторона визвольної справи є, якої не можна пореочувати, а то прихильність до визвольної української справи зі сторони чужинців, яку можна осянути пропаґандою і інформацією. Як раз порушити цю сторінку Укр. Стрілецька Громада попросила п. М. Стечишина, який з незрозумілих причин відмовився на самім концерті. П. Шульга не міг говорити про значіння про паганди, тоді, п. М. Стечишин не мав би був причини виступати. Вистарчилоб було п. Стечишинові сказати одно речення, що слова П. Шульги про активну боротьбу є основою визвольної справи, а поміж ним засобом її є прихильність чужинців і тому Українці мусять тих чужинців обзнакомлювати, що має на ціли як раз протест, який він мав відчитати. Закиди в Голосі з дня 15. 4. 1931 ч. 15. є зовсім неоправдані. Той, що поміщує ті закиди або не вміє розріжнити цих двох справ, або розуміє, але хоче представити справу так, неначе би стрільці її не розуміли. Доказом, що цей погляд є правдивий служать послідні події в краю. Коли УВО повела сильнійшу акцію саботажу, тоді доперва і заграниця заняла прихильне становище до української справи. Колиби активної боротьби не було, то хотяйби Українці десять разів більше протестувалу і переконували чужинців про свої слушні права, прихильности чужинців ніколи не булиб здобули.

М. Р. Кридор, Саск. Чому УСГ повела акцію меморіялу до канадійського правительства?

Укр. Стрілецька Громада повела акцію меморіялу не тому, щоб також щось показати, але тому, що попередна протестацій на акція не була використана. Кождий розуміє, що коли Українці збираються на вічє і висловлюють своє обурення і коли про це навіть подається нотатка в українській пресі, то це ще не значить, що зроблено всю роботу. В Злучених Державах пересилано ухвали протестаційних віч звичайно прямо до Ліги Націй. В Канаді цего протестаційні віча не робили і вдоволяли ся пересланням своїх ухвал до редакції Укр. Голосу, Ком. Оборони Укр. Пол. Вязнів, до Укр. Стрілецької Громади і до других часописей і організацій. Не входимо в причини, хто ввів таку десорґанізацію та стверджуємо, що її в попередних акціях в роках 1928, 1929 і 1930 не було. Все-ж таки Укр. Стр. Громада числилася з фактом, що треба успішно використати протестаційну акцію і надати їй значіння, яке щирі Українці в цілій Канаді бажали її надати. Екзекутива СУС-а зробила справді таку спробу своїм меморандум, але так незручно, що дістала поучення від нестись прямо до Ліги Націй. Треба було конечно зробити рішучий крок, та ніхто його не робив. Дня 12-го грудня представник УСГ на зборах делеґатів місцевих товариств Вінніпегу порушив справу зладження такого меморіялу і вислання делеґації до Оттави, чому спротивився рішучо делеґан СУСа п. Свистун. Ратуючи ситуацію вкінці Укр. Стр. Громада мусіла зробити те, чого сама акція вимагала, а чого ніхто не хотів зрозуміти. Меморіял до канадійського правительства мав на ціли пропаґанду української справи в Канаді, заінтересувати послів кан. правительства українською справою, дати їм цілий ряд фактів і спонукати їх по можности до того, щоби заявилися прихильно до української справи. Се меморіял в великій мірі вже осянув. Не менче 50 послів переговорювало і писало в тій справі. Листи або копії їх є в наших руках. Це спонукало, що делеґація англійських послів з українських округів була два рази у прем. Беннета. Видно, що Англійці уважають меморіял не неграмотним так, як знатоки з екзекутиви СУС-а. Рівнож ті делеґації свідчать, що УСГ правильно осудила положення і що меморіял осягнув цей успіх, який можна і треба було осягнути.

М. Б. Віндзог, Онт. Чи Укр. Стрілецька Громада висилала які телеґрами до когонебудь в Оттаві перед або підчас побути в Оттаві п. Свистуна, щоб пошкодити його акції?

Ніколи Українська Стрілецька Громада не писала ані не телеґрафувала до Оттави, щоби пошкодити акції СУС-а, або п. Свистуна. А коли хто так говорить, то свідомо поширює неправду. Зате УСГ старалася і старається о те, щоби справу порушену в меморіялі успішно внесено в Оттаві. Однак і успіх ми вже осягнули, що в свій час проголосимо. Дивно нам, що п. В. Свистун і І. Рурик як раз їздили до Оттави, бо ніхто инший, а п. Свистун дня 12 грудня на спільнім засіданню делеґатів укр. товаристів у Вінніпегу заявив, що жадної делеґації до Оттави не потрібно висилати, жадної акції через Оттаву не потрібно робити, а в кілька тижнів пізнійше він сам поїхав туди, та говорив від тих, що протестували. Дивні скоки льогіки п. Свистуна. Колиж п. Свистун як раз від екзекутиви СУС-а виступив проти меморіялу і висилки делеґатів, а всетаки поїхав до Оттави, то безперечно про його ціль поїздки можнаби думати ріжно.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

Літопись Червоної Калини

Ілюстрований журнал, виходить кождого місяця

Містить історичні та побутові статті з часів нашої визвольної війни. Описує живим і легким стилем історичні події наших визвольних змагань. Кожде Українське Просвітне Товариство, як рівнож кожний свідомий Українець повинні стануги читачами і передплатниками цего журналу.

Передплата на рік $2.00

Передплату слати на адресу:

"КАЛИНА"
BOX 2121 WINNIPEG,MAN.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

Розбудову Нації

Орган Проводу Українських Націоналістів

виходить кождого другого місяця подвійним числом

Містить ідеольоґічні, фільозофічні, політичні, історичні, господарські, військові, літературні та инші статті, спомини учасників української визвольної боротьби, огляди міжнародньої політики, світового господарства, життя на всіх українських землях і життя Українців на чужині та звідомлення з діяльности Орґанізації Українських Націоналістів.

Передплату у висоті $1.50 річно приймає:

"КАЛИНА"
BOX 2121 WINNIPEG,MAN.

Карта Замовлення

Тих, що бажають замовити місячник "СТРІЛЕЦЬКІ ВІСТИ", прохаємо виповнити цю картку та вислати до нашої адміністрації.

Прохаю вислати часопись "Стрілецькі Вісти" на поницу адресу, а в залученню посилаю передплату в сумі 1 доляра.

Імя і назвиско .....

Почта .....

Провінція .....